

Abstrakt

Ústředním tématem této práce je fenomén důvěryhodnosti. S odkazem na přístup Evropského výzkumu hodnot je zde důvěryhodnost mapována prostřednictvím postojů k otázce ospravedlnitelnosti jednání označovaného jako kriminalita všedního dne (jízda načerno, krácení daní apod.) a jiných jevů, jejichž správnost je z etického pohledu problematická či dilematická (nevěra, potraty apod.).

Tyto postoje tvoří vstupní baterii shlukové analýzy, jejímž prostřednictvím jsou vymezeny čtyři skupiny osob z hlediska míry důvěryhodnosti a významu, jaký přikládají posuzovaným problémům.

Záměrem dalšího zkoumání je odhalit, zda a případně v jaké míře se od sebe tyto skupiny liší z hlediska důvěry a sociodemografických a socioekonomických charakteristik.

Ukazuje se přitom, že důvěra k druhým lidem i k institucím je sice napříč skupinami odlišná, nicméně s výjimkou důvěry k církvi se nejedná o rozdíly nikterak velké. Analýza dále naznačuje souvislost nedůvěryhodného jednání s nižším věkem a nespokojeností s vlastním životem.

Fenomén důvěryhodnosti je zkoumán na datech z Evropského výzkumu hodnot, konkrétně vlně realizované v roce 2008. Práce zohledňuje situaci v České republice.

Klíčová slova: důvěryhodnost, interpersonální důvěra, institucionální důvěra, kriminalita všedního dne, legální cynismus, sociální kapitál